

CLASICI
ROMÂNI

I.L. CARAGIALE

O scrisoare pierdută

și alte piese de teatru

EDITURA
ANDREAS PRINT

Cuprins

O noapte furtunoasă / 5

O scrisoare pierdută / 52

D-ale carnavalului / 134

Conul Leonida față cu reacțiunea / 194

Năpasta / 206

CLASICI
ROMANI

I.L. Caragiale
O scrisoare pierdută

EDITURA
ANDREAS PRINT

30.01.1852 – 09.06.1912

Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale a României
CARAGIALE LL., O scrisoare pierdută /
LL. Caragiale
București: Andreas Print, 2015

ISBN 978-606-8271-91-0

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE
CARTE **IVO PRINT**
Calea Griviței nr. 158, demisol,
sector 1, București
Tel./Fax: 021.222.07.67
E-mail: ivo_print@yahoo.com
Site: www.editura-andreas.ro

© Editura **ANDREAS PRINT**, București, 2015

Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a Editurii **Andreas Print**.

Corectură: Laura Ivona DUMITRU

Tehnoredactare și copertă: Gheorghe DUMITRU

O NOAPTE FURTUNOASĂ

1879

COMEDIE ÎN DOUĂ ACTE

PERSOANELE

JUPÂN DUMITRACHE TITIRCĂ INIMĂ-REA, cherestigiu,
căpitan în garda civică

NAE IPINGESCU, ipistat, amic politic al căpitanului

CHIRIAC, teğhetar, om de încredere al lui Dumitrache, ser-
gent în gardă

SPIRIDON, băiat pe procopseală în casa lui Titircă

RICĂ VENTURIANO, arhivar la o judecătorie de ocol, stu-
dent în drept și publicistică

VETA, consoarta lui Jupân Dumitrache

ZIȚA, sora ei

În București, la Dumitrache

ACTUL I

(O odaie de mahala. Ușă în fund, dând în sala de intrare; de amândouă părțile ușii din fund, câte o fereastră. Mobile de lemn și paie. La stânga, în planul întâi și-n planul din fund, câte o ușă; în dreapta, pe planul al doilea, altă ușă. În dreapta în fund, răzemată de fereastră, o pușcă de gardist cu șpanga atârnată lângă ea.)

SCENA I

*JUPÂN DUMITRACHE, în haine de căpitan de gardă fără
sabie, și NAE IPINGESCU*

JUPÂN DUMITRACHE (*urmând o vorbă începută*): Iaca, niște papugii... niște scârța-scârța pe hârtie! 'I știm noi! Mănâncă pe datorie, bea pe veresie, trag lumea pe sfoară cu pișicherlicuri... și seara... se gâtesc frumos și umblă după nevestele oamenilor să le facă cu ochiul. N-ai să mai ieși cu o femeie pe uliță, că se ia bagabonții laie după dumneata. Un ăla... un prăpădit de amplotiat, n-are chioară în pungă și se ține după nevestele negustorilor, să le spargă casele, domnule!

IPINGESCU: Nu se ia după toate, jupân Dumitrache după cum e și femeia: dacă trage la ei cu coada ochiului și face fa-soane, vezi bine! bagabonții atât așteaptă.

JUPÂN DUMITRACHE: Ba să am pardon! Știu eu ce vrei dumneata să zici... Dar nevastă-mea nu-i d-alea domnule.

IPINGESCU: Vai de mine! jupân Dumitrache, adică, gândești că am vrut pentru ca să-ți fac un atac! Îmi pare rău!

JUPÂN DUMITRACHE: Nu, nene Nae; dar vreau să zic adică că nevasta mea nu-i d-alea cum ziseși, și iaca, după mine de ce s-a luat?

IPINGESCU: S-a luat bagabonții și după dumneata?

JUPÂN DUMITRACHE: S-a luat și se ia...

IPINGESCU: Și cum ești dumneata!...

JUPÂN DUMITRACHE: Eu am ambiț, domnule, când e vorba la o adică de onoarea mea de familist...

IPINGESCU: Rezon!

JUPÂN DUMITRACHE: Apoi să știu de bine că intru în cremental! Să ma văz eu numai că se ține bagabontul după mine, și lasă-l...

IPINGESCU: Care bagabont?

JUPÂN DUMITRACHE: Ei! iaca... un bagabont! de unde-l cunosc eu?

IPINGESCU: Apoi, dacă nu-l cunoști, de unde știi că-i bagabont?

JUPÂN DUMITRACHE: Asta-i! Una vorbim și bașca ne-nțelegem. Dar de! ai dreptul; nu știi ce mi s-a întâmplat, nu știi cum mă fierbe el pe mine de două săptămâni de zile... Nu că mi-e frică de ceva, adică de nevastă-mea... să nu...

IPINGESCU: 'Aida de! Coana Veta! Mie-mi spui? n-o știi eu?...

JUPÂN DUMITRACHE: Nu că mi-e frică... dar am ambiț, domnule; când e vorba la o adică de onoarea mea de familist...

IPINGESCU: Rezon!

JUPÂN DUMITRACHE: Bagabontul...

IPINGESCU: Că bine zici! începuseși să-mi spui istoria.

JUPÂN DUMITRACHE: Stai s-o iau de la cap.

IPINGESCU: Stau.

JUPÂN DUMITRACHE: Știi dumneata că la lăsata-secului am mers la grădină la „Iunion“; eram eu, consoarta mea și cumnată-mea Zița. Ne punem la o masă, ca să vedem și noi comediile alea de le joacă Ionescu¹! Trece așa preț ca la un sfert de ceas, și numai ce mă pomenesc cu un ăla, cu un bagabont de angajat...

IPINGESCU: De unde știi că era angajat?

JUPÂN DUMITRACHE: După port nu semăna a fi negustor. Mă pomenesc că vine și se pune la altă masă alături, cu fața spre masa noastră și cu spatele la comédie. Șade rezemat într-un peș², șade, șade, șade, și se uită lung și galiș la cocoane, se uită, se... Eu, cum m-a făcut Dumnezeu cu ambiț, mă scol ca să plecăm; cocoanele nu! că să mai ședem, că încă nu s-a isprăvit comedia. Încep să mă-ncruntez la bagabontul și mai că-mi venea să-l cârpesc, dar mi-era rușine de lume; eu de! negustor, să mă pui în public cu un coate-goale nu vine bine... Mai mă uit eu încolo, mai mă fac că nu mă sinchiesc de el... bagabontul cu ochii zgâiți la cocoane; ba încă-și pune și ochilarii pe nas. Tii! frate Nae, să fi fost el aici să mă fiarbă așa, că-i sărea ochilarii din ochi și giubenul din cap de auzea câinii în Giurgiu.

¹ I. D. Ionescu, cântăreț și director de trupă în epocă.

² Latură, coastă.

IPINGESCU: Rezon!

JUPÂN DUMITRACHE: În sfârșit, se isprăvește comedia. Ne sculăm să plecăm; coate-goale se scoală și dumnealui. Plecăm noi, pleacă și dumnealui după noi. Eu îl vedeam cu coada ochiului; dar nu vream să le spui cocoanelor, ca să nu le rușinez. Știi cum e Veta mea... rușinoasă.

IPINGESCU: Mie-mi spui? n-o știi eu?... Ei?

JUPÂN DUMITRACHE: Ei! Apucăm pe la Sfântul Ionică ca să ieșim pe Podul-de-pământ, – papugiul cât coala după noi; ieșim în dosul Agie³, – coate-goale după noi; ajungem la Sfântul Ilie în Gorgani, – moftangiul după noi; mergem pe la Mihai-vodă ca să apucăm spre Stabiliment, – mațe-fripte după noi... Eu trăgeam cu coada ochiului... fierbeam în mine, dar nu vream să spui cocoanelor...

IPINGESCU: Rezon! ca să nu le rușinezi.

JUPÂN DUMITRACHE: Știi cum e Veta mea...

IPINGESCU: Rușinoasă, mie-mi spui?

JUPÂN DUMITRACHE: Când să apucăm pe la Stabiliment în sus, mă uit înapoi cu coada ochiului și nu mai văd pe coate-goale. Mai mergem ce mai mergem, mă uit iar... mă iertase bagabontul.

IPINGESCU: Jupân Dumitrache, adică să am pardon de impresie, eu gândesc că numa ți-ai făcut spaimă degeaba. Poate că omul o fi șezând prin partea locului, pe Dealul Spirii. Ei! a venit și el la grădină ca și dumneavoastră, a stat și el până la isprăvitul comediei, și s-a nemerit să apucați tot pe-un drum ca să vă înturnați la domiciliu. El a rămas la al lui și dumneavoastră ați mers înainte.

JUPÂN DUMITRACHE: Așa am crezut și eu întâi, dar stai să vezi!... A trecut după aia o săptămână la mijloc. Îmi cam și uitasem eu de istoria bagabontului; gândeam și eu: poate c-o fi stând coate-goale prin partea locului, – bunioară vorba dumitale. Așa zice cumnată-mea ieri: „Nene, hai deseară la «Junion»

³ Prefectura de poliție.

la Ionescu!“ Cum auzii eu de „Iunion“, mă făcui verde la față. „Ce să mai căutăm la comediile alea nemțești⁴, niște mofhuri; dăm parale și nu înțelegem nimica; mai bine punem banii în buzunarul ălălalt și zicem că ne-am dus.“ – „Aide, nene, zău! parol! să n-ai parte de mine și de Veta!“ Ei! când am auzit așa vorbă mare, n-am putut pentru ca s-o tratez cu refuz.

IPINGESCU: Rezon!

JUPÂN DUMITRACHE: Ei! haide!... dar unde mă gândeam eu că o să mi se întâmple un așa ceva. Ne ducem. Ședem la o masă mai la o parte; ședem cât ședem, și începe comedia. Nu știu cum mă-ntorc cu ochii înapoi, și pe cine gândești că văz la masa de la spate?...

IPINGESCU: Pe bagabontul...

JUPÂN DUMITRACHE: Pe coate-goale, domnule, pe mof-tangiu, pe mațe-fripte, domnule! Fir-ai al dracului de pungăș!... Bagabontul, nene, cu sticlele-n ochi, cu giubenul în cap și cu basmaua iac-așa scoasă. Cum m-a văzut, – că trebuie să fi fost schimbat la față, cum sunt eu când mă necăjesc (*iși mângâie favoritele*) – cum m-a văzut, a sfeclit-o... A întors capu-ncolo și a început să bea din țigară știu așa, niznai. Dar mai trăgea cu coada ochiului. Mă-ntorc eu iar la loc și mă fac că mă uit la comedii, se-ntoarce și bagabontul iar cu ochii la cocoane!... mă uit iar la el, iar se-ntoarce-ncolo;... mă-ntorc iar la comedii, iar se uită la cocoane... mă uit iar la el, iar se-ntoarce-ncolo, mă-ntorc iar la comedii...

IPINGESCU: Iar se uită la cocoane...

JUPÂN DUMITRACHE: Ei! Iac-așa m-a fiert fără apă toată seara...

IPINGESCU: În sfârșit?

JUPÂN DUMITRACHE: În sfârșit... plecăm; coate-goale după noi. Era să mă-ntorc în poarta „Iunionului“, să-i zic numa': „Ce poștești, mă musiu?“ și să-l umflu; dar știu, am ambiț; m-am

⁴ Repertoriul trupei lui I. D. Ionescu conținea cântece în mai multe limbi: română, germană, idiș, franceză și engleză; «nemțești», termen popular generic pentru «străine».